LIV I CENTRUM
Aalborg Midtby 2025

Debat om Aalborg Midtby 2025

24. april - 27. juni 2017

#MegetMereMidtby

Aalborg Kommune

Baggrund

> *En ny visions - og udviklings-strategi, skal være med til at skabe rammerne for en attraktiv midtby i Aalborg*

Forord

Aalborg Kommune har besluttet at igangsætte en debat om Aalborg Midtby frem mod 2025 med titlen 'Liv i centrum'. Resultatet af debatten skal bruges som input til udvikling af en visions- og udviklingsstrategi for midtbyen.

Det forventes, at der vil ske en øget vækst i midtbyen de kommende år og den vil være under forandring. Den vil ikke længere kun bestå af det traditionelle handelscentrum, men også omfatte mange nye større byområder med boliger, uddannelsescampus samt rekreative og kulturelle funktioner.

Aalborg er hovedstad i Norddanmark og fungerer som regional kultur-, handels- og oplevelsesby. Midtbyen spiller en vigtig rolle for Aalborg som eksponent for denne udvikling.

Detailhandelen er et fokusområde i Aalborg Kommunes arbejde med erhvervsudvikling, og midtbyen skal fortsat sikres som en af regionens vigtigste detailhandelstilbud. Da detailhandelen ikke kan stå alene, skal den integreres og tænkes sammen med midtbyens øvrige funktioner som: kultur, restauranter, turisme, serviceerhverv, uddannelse og rekreation, så midtbyen som helhed bliver et attaktivt tilbud.

Vi ved samtidig, at flere vil flytte til midtbyen de kommende år, og der er et stigende antal brugere og besøgende, restauratører, kulturaktører og handlende. Herudover er der et stigende ønske fra borgerne om flere grønne byrum til rekreation, ophold og aktiviteter.

Det hele vil stille krav til mobiliteten. Der skal både være god tilgængelighed til midtbyen og dens kvarterer, og internt i midtbyen skal det være muligt at komme rundt på en nem og oplevelsesrig måde. Der er behov for at få bundet det hele sammen i en ny fælles fremtidsvision - og strategi for, hvordan midtbyen skal udvikles. Arbejdet med udvikling af den nye visions- og udviklingsstrategi for midtbyen skal ske med udgangspunkt i Fysisk Vision 2025 og Planstrategi 2016.

Fysisk Vision 2025

De overordnede politiske mål i den eksisterende kommuneplans hovedstruktur, Fysisk Vision 2025, er at skabe en attraktiv bymidte i Aalborg, der kan understøtte midtbyens rolle i Byregionen som kultur-, service- og handelscentrum. Herudover skal den være attraktiv som bosætningsområde og fungere som knudepunkt for en effektiv, bæredygtig mobilitet.

Midtbyen skal udvikles ud fra følgende byudviklingsprincipper:

- Udvikling indenfor eksisterende grænser via fortætning og byomdannelse
- Byen skal have kvalitet for mennesker
- Fortætning skal følges af udvikling af grønne nærområder
- Byudvikling skal ske under hensyntagen til de kvaliteter, som fjorden, landskabet og de blå-grønne forbindelser skaber.

I udviklingen af den attaktive by sættes der fokus på bykvalitet:

- Levende og mangfoldige bymiljøer skal fremmes
- Der skal skabes sammenhæng imellem byens fysik og funktionalitet
- Byens rum skal opleves som attraktive og rare steder for mennesker
- Konkrete mål for bykvalitet afhænger af de særlige kvaliteter og potentialer i det konkrete nærmiljø
- Arkitektonisk kvalitet og kulturhistoriske spor skaber identitet og skal sikres

Herudover er det et mål, at en større del af trafikken skal foregå med bæredygtige transportformer i midtbyen:

- Fodgængere , cyklister og kollektiv på grøn energi er højt prioriteret
- Trafikrum skal også være velfungerende byrum
- Fremkommeligheden for biltrafikken skal prioriteres, på de bløde trafikanters præmisser

Planstrategi 2016

Aalborg Byråd vedtog i 2016 en planstrategi for Aalborg Kommune. Den bygger videre på principperne i "Fysisk Vision 2025" ud fra overskriften "Integrerede løsninger for ansvarsfuld vækst, trivsel og det grønne". Der er fokus på, at vækst også skal skabe kvalitet, bl.a. for menneskers trivsel og deres indflydelse på eget liv, ligesom der skal sikres kvalitet og mangfoldighed i det grønne for naturens og fremtidens skyld.

Midtbyens geografiske område

I dette oplæg arbejdes der med et område af midtbyen, der mod nord afgrænses af Limfjorden, mod øst af Karolinelundsvej/Sønderbro, mod syd af Østre Allé og mod vest af jernbanen. Det omfatter således ikke hele det område, der i dag udgør Midtbyen i kommuneplanen.

Læs mere om både Fysisk Vision 2025 og Planstrategi 2016 på www.aalborg.dk

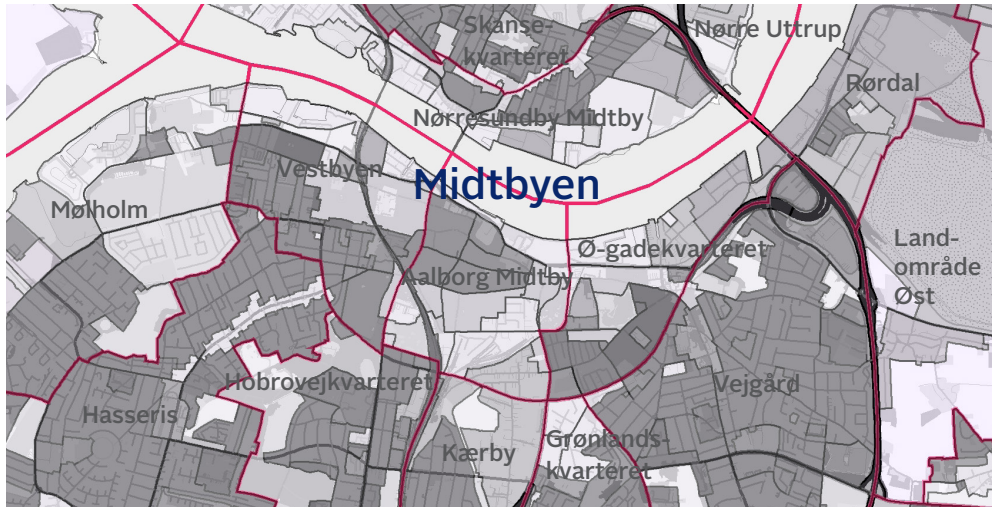

Før der udarbejdes en ny visions- og udviklingsstrategi for midtbyen, skal der være en åben debat. Den sættes i gang under overskriften "Liv i centrum"

Vi vil gerne modtage dine idéer, forslag og bemærkninger senest den 27. juni 2017.

Email: plan.udvikling@aalborg.dk

Meget mere midtby

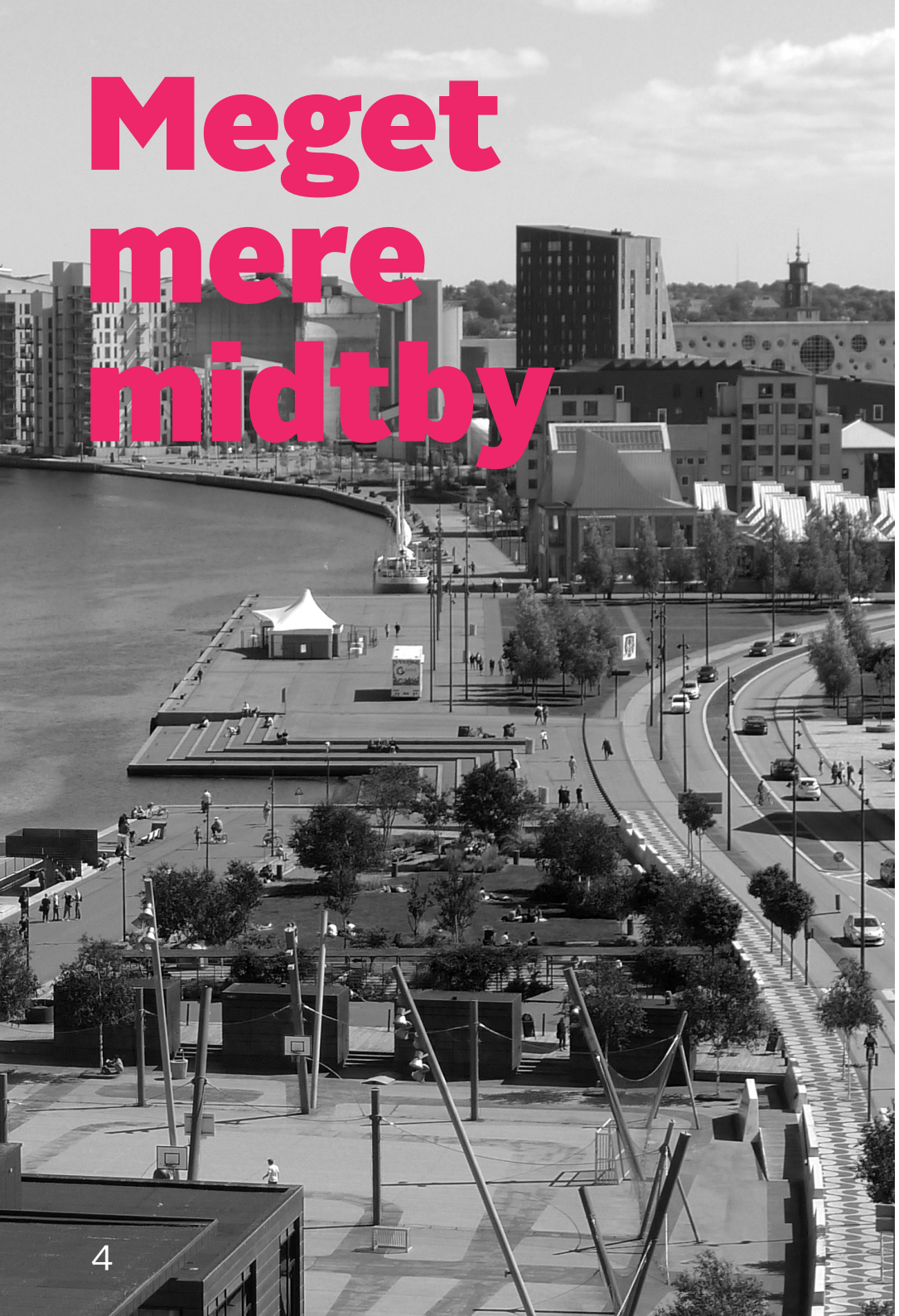

Byregionen

Aalborg har potentiale til at kunne klare sig, både i den nationale og internationale konkurrence, men Aalborg står ikke alene. Den er en del af Byregionen Aalborg og dermed centrum for udviklingen af hele Norddanmark. Midtbyen har i denne sammenhæng en primær rolle med regional kultur-, handels- og oplevelsestilbud, samt attraktive bosætningsmuligheder og er samtidig knudepunkt for bæredygtig mobilitet.

Men en mindre regional by som Aalborg får intet forærende; det er vigtigt forsat at arbejde med byens attraktion og særlige identitet. Dette behov vil sandsynligvis stige i fremtiden, da bevægelsen fra land til by er markant, både hvad angår befolkningstilvækst, antallet af arbejdspladser mv. Prognoser fremskriver en befolkningstilvækst på op til 15% til Aalborg i perioden 2012-2025, og på landsplan er det sammenligneligt med væksten i København, Odense og det østlige Midtjyllland.

Byomdannelse

Omdannelsesprojekter i Aalborg Midtby er en vigtig drivkraft i udviklingen af Aalborg som den attraktive storby og i transformationen fra industriby til vidensby. Der er allerede mange projekter, der enten er gennemført eller godt i gang, og der er flere på vej.

Som et meget markant og synligt eksempel på denne transformation af byen står Aalborg Havnefront. Der er både etableret nye attraktive grønne byrum, kulturprojekter, nye uddannelsesinstitutioner samt boliger, primært til de studerende. Musikkens Hus, Nordkraft og Utzon Center er ekspempler på ambitøse kulturprojekter, og der er bygget en helt ny afdeling af Aalborg Universitet 'CREATE', med kreative og humanistiske uddannelser.
Både på havnefronten og i flere af de centrale byomdannelsesområder, ligger mange af de 5000 ungdomsboliger, der blev opført i perioden 2010-2016, som en del af den strategiske indsats for udviklingen af Aalborg som universitetsby.

Men der har også været fokus på mobilitet; Nyhavnsgade er indsnævret fra 4 til 2 spor, og både hastighed og antallet af biler er sænket markant. Den tidligere parkering på havnen er nu samlet i større parkeringshuse, og de bløde trafikanter har fået plads og bedre prioritering, både langs havnepromenaden og i forbindelserne mellem byen og havnen.

Mange af de bynære arealer, fx Østre Havn, Godsbanen og Karolinelund er i dag godt på vej til at være omdannet og flere områder er under planlægning; Budolfikvarteret, den tidligere Spritfabrik, Håndværkerkvarteret, Åbning af Østerå, området omkring Aalborghus Slot og området ved Sygehus Nord. Flere af byens byrum renoveres, fx Nørregade gågade og Frederikstorv. Men der er stadig flere områder i midtbyen, der trænger til renovering, fx. strækningen fra Nytorv til Nordkraft. Samtidig er der stor efterspørgsmål på renovering af eksisterende bebyggelser og mindre byrum.

Etablering af +BUS, en højklasset kollektiv forbindelse, vil som ”byens nye livsnerve” fungere som drivkraft for byudvikling, og kan dermed være med til at skabe store forandringer i midtbyen. Der lægges op til, at der sammen med etablering af de nye stationsområder også sker en fornyelse af byrummene omkring dem.

Herudover arbejdes der med Aalborg som Cykelby, der indeholder flere indsatser, der forbedrer forholdene for cyklister. I marts 2017 åbnede eksempelvis den nye Kulturbro, en gang- og cykelsti over Limfjorden.

Men der er generelt et stort behov for at tænke i nye måder at få skabt gode sammenhænge mellem mobilitet, byrum og bymiljø i midtbyen.

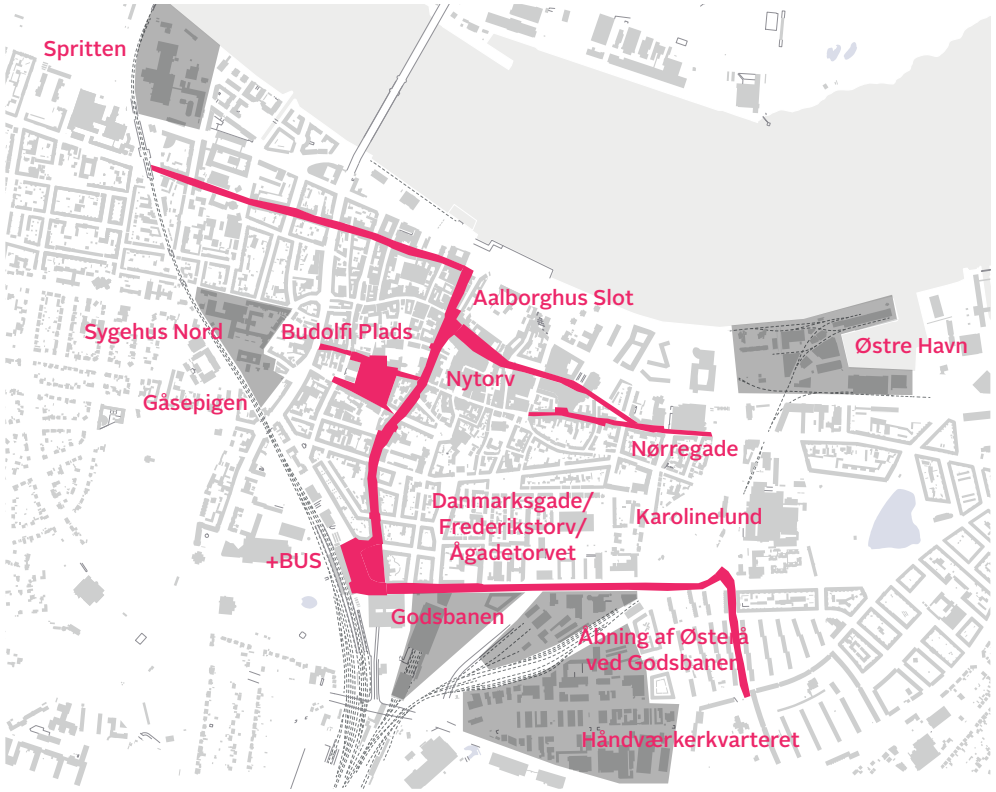

På kortet vises de steder, hvor der er en udvikling i gang eller kommer til at ske en udvikling inden for en kort årrække. Der kan findes mere info om de enkelte byudviklingsområder på Aalborg Kommunes hjemmeside www.aalborg.dk

Fremtidens Budolfi Plads - et eksempel på, at der både bygges og etableres offentlige grønne byrum og at parkering reduceres og flytter til andre steder. Illustration: Kjær og Richter.

Fortætning, bykvalitet og mobilitet

Aalborg har allerede bevist, at den er i stand til at hæve sig til en international universitetsby, og Aalborg Midtbys identitet er under stærk forandring, men hvordan kan vi fortsat sikre denne positive udvikling? Med de mange nye større projekter i støbeskeen vil det, der kan betragtes som en del af Aalborg Midtby, i 2025 udgøre et større areal end det gør i dag, og byen vil være tættere, både hvad angår bebyggelse, antallet af beboere, funktioner, behovet for transport osv.

En øget fortætning kan være en nødvendig økonomisk forudsætning i byudviklingen for samtidig at skabe kvalitet. Det kan samtidig være med til at mindske energiforbruget til transport og opvarmning samt belastningen af arealressourcerne. Ligeledes kan de tætte bystrukturer med mange funktioner være med til at skabe potentielle mødesteder, fx i form af offentligt tilgængelige funktioner, byrum, grønne områder og trafikknudepunkter, der indbyder til mange forskellige livsformer og med et så stort antal af brugere, der gør at det kan realiseres.

Men det kræver, at det gøres klogt, så den øgede fortætning også sikrer rammerne for et godt hverdagsliv og aktivt byliv, der er med til at gøre midtbyen til et rart sted at bo og opholde sig.

Der vil i denne debat ikke blive stillet spørgsmål til omdannelsen af det enkelte konkrete byområde, plads eller byrum, da det vil ske løbende i en særskilt debat om det enkelte område.

Spørgsmålene vil derimod handle om, hvad en sammenhængende plan med visioner og strategier for midtbyens udvikling frem til 2025 skal indeholde, for at gøre det muligt at afveje de mange projekter i forhold til hinanden.

SPØRGSMÅL TIL DEBAT

Hvad er en attraktiv midtby for dig ?

Hvad er det helt særlige og karakteristiske ved midtbyen ?

Hvordan fortætter vi midtbyen, samtidig med, at vi bevarer dens kvaliteter ?

Hvordan udvikler vi midtbyen, så den er levende, mangfoldig og for alle ?

Giver spørgsmålene anledning til andre idéer og overvejelser ?

Med udgangspunkt i målene for "Fysisk Vision 2025", og de byudviklingstendenser, der er beskrevet i forrige afsnit om Aalborg Midtbys byudviking, er der valgt at fokusere på 5 temaer i debatten.

1 Flere vil bo i byen

Hvordan skaber vi attraktive rammer i midtbyen, der kan være med til at at styrke en øget bosætning ?

2 Mere liv i byens rum

Hvordan skaber vi et godt netværk af forbindelser og attraktive byrum, der kan være med til at styrke midtbyens kultur- og handelsliv ?

3 Naturen ind i byen

Hvordan kan midtbyens grønne og blå profil være med til at styrke Aalborgs identitet og skabe værdi for beboere og besøgende ?

4 Stærke identiteter

Hvordan skaber vi stærke identiteter for de enkelte kvarterer i midtbyen - og hvordan kan de bidrage til kvarterernes samlingskraft ?

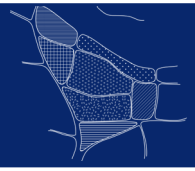

5 Bæredygtigt at komme rundt

Hvordan kan vi fremme en bæredygtig mobilitet, hvor fodgængere og cyklister prioriteres, og den kollektive transport fremmes ?

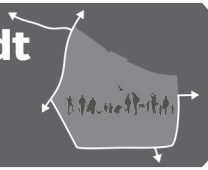

Emner til debat

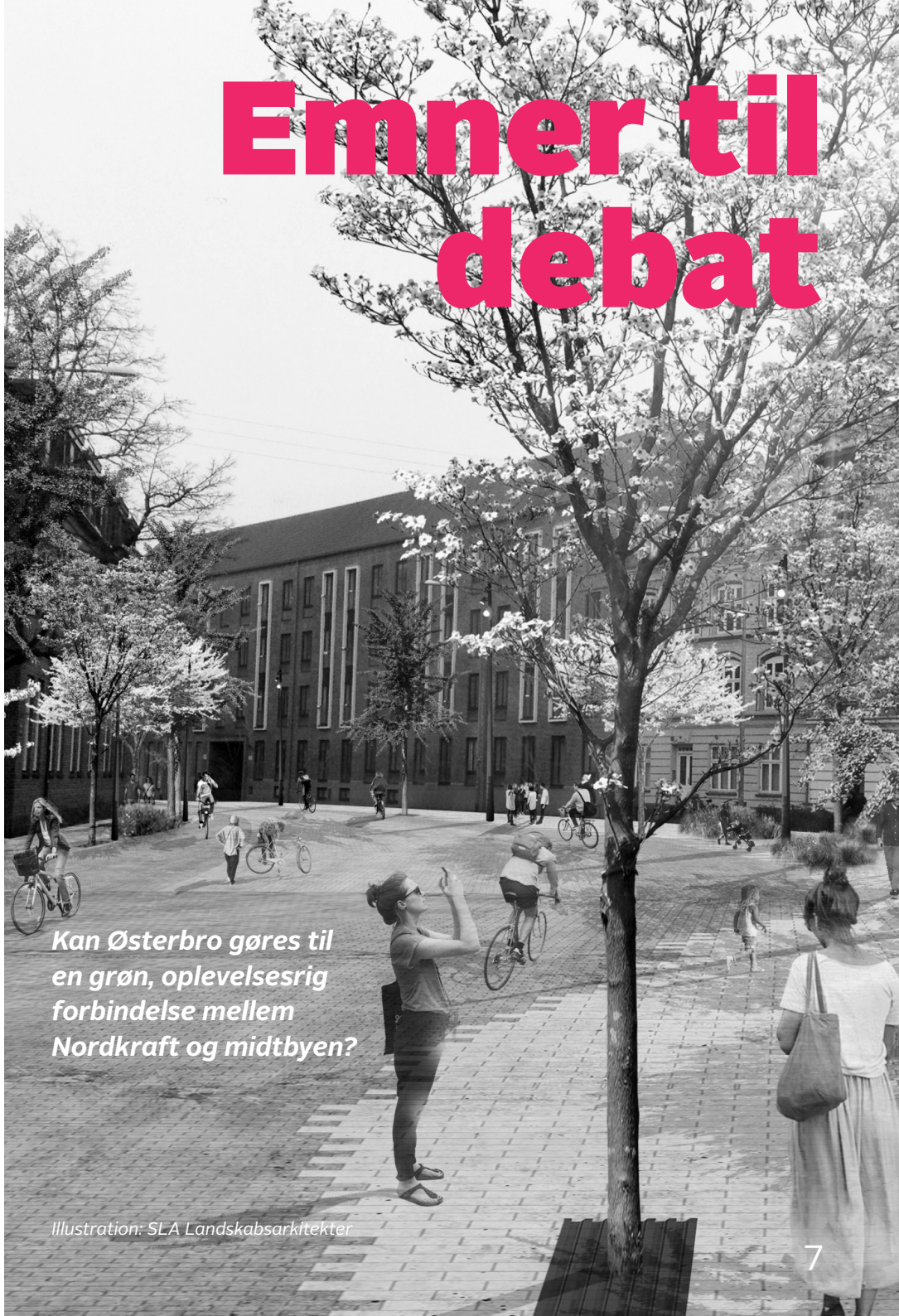

Kan Østerbro gøres til en grøn, oplevelsesrig forbindelse mellem Nordkraft og midtbyen?

Illustration: SLA Landskabsarkitekter

Flere vil bo i byen

Flere beboere i midtbyen kan være med til at understøtte byens liv og skabe et bedre grundlag for kultur- og handelslivet. Det er særligt for Aalborg, at det er muligt både at få adgang til og kunne betale en bolig centralt i byen, selv for en studerende.

Beboere i dag

Vi ved via befolkningsfremskrivninger, at der de kommende år vil flytte ca. 3.500 flere til midtbyen. Det vil særligt være i de større byomdannelsesområder, hvor der bygges nye boliger.

I midtbyen bor der i 2017 ca. 15.000 beboere. Midtbyens borgere repræsenterer en bred del af samfundet, fx når der ses på uddannelses- og indkomstniveau. Midtbyen er samtidig ung, og der er en tydelig overvægt af borgere i alderen 17-29 år, hvor de fleste er under uddannelse. Familier med børn udgør en meget lille andel af midtbyens beboere, hvilket bl.a kan forklares ved, at hovedparten af lejlighederne i midtbyen er små.

Der er allerede i perioden 2010-2016 bygget mange ungdomsboliger i midtbyen, men der planlægges også for opførelse af både almene og private boliger, der henvender sig til en bredere målgruppe.

Potentielle nye beboere

Ud fra bosætningsanalyser, der angiver trends for de enkelte befolkningsgruppers boligpræferencer, kan der peges på 3 hovedgrupper af beboere, der kunne være potentielle nye beboere i midtbyen i de nyopførte boliger: de unge nyuddannede, boligsinglerne og 50+erne.

De unge nyuddannede vil typisk søge en "rigtig" bolig, men boligen skal dog ikke binde dem. De har efter endt uddannelse et fornuftigt økonomisk råderum og prioriterer derfor kvalitet i deres bolig. De bor typisk i eller i umiddelbar nærhed til byen og vægter kultur og fritid højt, herunder også rejser. Deres boligvalg kunne fx være en STAY-bolig. STAY er en strategi, Aalborg Kommune arbejder med, for at fastholde de nyuddannede, bl.a. med fortrinsret til en bolig.

Boligsinglerne bor i byen og er kvalitetsbevidste. Boligerne skal være rummelige, men de har typisk ikke ambitioner om at flytte væk fra byen for at få mere plads. Gode lejligheder vil derfor være attraktive for dem. Lige som de unge nyuddannede er det kulturen og byens puls, der er væsentlig.

50+`erne søger typisk en vedligeholdelsesfri og mindre bolig, end de har været vant til. De prioriterer rækkehuse eller klyngehuse, men kan også se sig selv i en lejlighed, såfremt den er tilgængelig og har altan eller terrasse. Boligerne skal ikke være for små, der skal nemlig være plads til udfoldelse og gerne til besøg.

Sammenhæng mellem bolig, byområde og mobilitet

Der kan være forskel på, hvad de enkelte målgrupper efterspørger ved at bo i byen, men der vil typisk være en klar sammenhæng mellem valg af boligtype, området boligen er placeret i og prioriteringen ift. transportformer.

De unge er typisk storforbrugere af byen, afhængige af offentlig transport eller cykel. De bruger byens nære indkøbs-, kultur- og fritidstilbud og er flittige brugere af byens parker og byrum. Det ses i Aalborg tydeligt i bybilledet, fx på den centrale del af Aalborg Havnefront, at de bruger byen som en del af hverdagslivet. Men der er et potentiale i, at de unge bliver i byen efter endt uddannelse og de vil måske stille andre krav til byens faciliteter i de grønne områder til leg, børnehaver og skoler.

50+`erne og boligsinglerne vil ligeledes være storforbrugere af byens kultur og fritidstilbud, men har måske nogle andre præferencer ift. mobilitet og opholdsarealer. De vil typisk være bilejere eller på anden måde have adgang til bil. De vil måske også have behov for en større bolig og efterspørger måske i højere grad adgang til privat have eller terrasse, og foretrækker måske at bo i et forholdsvist roligt område. Deres krav ift. til brugen af byens rum kunne være; gode rekreative rum til ophold og bevægelse, spændende byrum i sammenhæng med kulturelle funktioner og handel.

SPØRGSMÅL TIL DEBAT

Hvordan kan midtbyen styrkes som bosætningsområde ?

Hvad skal midtbyen kunne tilbyde for at fastholde "de unge nyuddannede" ?

Skal der gøres en ekstra indsats for at tiltrække flere børnefamilier til midtbyen og hvad ?

Hvilke nye boligtyper, størrelser og ejerformer er der brug for i midtbyen ?

Hvilke funktioner, faciliteter og byrum kan understøtte beboernes hverdagsliv ?

Giver spørgsmålene anledning til andre idéer og overvejelser ?

VIDSTE DU DET?

Der bor allerede mange i midtbyen
I midtbyen bor der i 2017 15.000 personer, hvilket udgør 7% af hele Aalborg Kommunes befolkning

Stor befolkingstilvækst
Der forventes at være en befolkningstilvækst på ca. 3.500 personer inden 2025 i midtbyen, hvilket udgør næsten 1/5 af hele befolkningstilvæksten i Aalborg Kommune

Midtbyen er ung
De 17-29 årige udgør 55 % af befolkningen i midtbyen; til sammenligning udgør de i hele Aalborg Kommune 24,5 %

Mange bor alene i mindre lejligheder
60% bor alene i midtbyen og 50 % bor i lejligheder under 70 m²

Få familier med børn
Familier med børn udgør 7%

Kilder: Danmarks Statistik, Geomatic, "Bosætning 2012- 2015";
Aalborg Kommune og Kuben Management.

Mere liv i byens rum

"For at understøtte flowet mellem midtbyens oplevelser er det vigtigt at styrke forbindelserne mellem dem

Det, der gør midtbyen stærk som destination, er tilstedeværelsen af de mange forskellige tilbud inden for kulturelle oplevelser, caféliv, shopping, erhverv, uddannelse og rekreation Det er netop denne sammenblanding af mange forskellige tilbud, som gør midtbyen unik og konkurrencedygtig og kan samtidig bidrage til at skabe liv i byens rum.

Midtbyers udvikling

Der er generelt sket en stor udvikling i midtbyernes sammensætning af funktioner og strukturer de senere år. Traditionelt har de været centre for handel og serviceerhverv, men tendensen er nu, at man i lige så høj grad tager til midtbyen for at tage på café, restaurant, opleve kultur eller dyrke fritidsaktiviteter. ('Detailhandel i 10 byer', COWI 2015). Så det peger på, at det er vigtigt for midtbyen i Aalborg også i fremtiden at opretholde et mangfoldigt udbud af både kulturtilbud, rekreative områder, restauranter, serviceerhverv, butikker og offentlige institutioner, da de er med til at tiltrække en potentiel kunde til byen og samtidig servicerer de nye beboere.

Kultur, handel og erhverv

Detailhandelen og butikkerne er stadig en af hovedattraktionerne i midtbyen og er vigtige for at skabe byliv, da de genererer et stort flow af fodgængere, og de åbne butiksfacader bidrager til at skabe en interessant oplevelse i byen. Men detailhandelens udvikling og succes er afhængig af byens mange andre tilbud og oplevelsesmuligheder og omvendt.

Den positive udvikling i midtbyens kulturliv, kan både ses på etableringen af flere nye større internationale kulturinstitutioner, og den ses også på et stigende antal events i byen, samt midlertidige aktiviteter i byens rum. Kulturliv er derfor også det, der foregår i byens rum og bliver skabt af de mennesker, der bevæger sig rundt i byen. Turister bidrager til denne kultur og særligt antallet af krydstogt-turister, der ankommer ved Honnørkajen er stigende.

En anden vigtig funktion er midtbyens uddannelsesinstitutioner. De er placeret både på havnefronten og Godsbanen, dvs. de studerende både bor og læser i midtbyen. De er som udgangspunkt storforbrugere af byens tilbud og byens rum og bidrager derfor betydeligt til bylivet. Mange videnvirksomheder vil gerne lokalisere sig centralt, da de bruger midtbyen som brand og identitet, både overfor kunder og medarbejdere, og de bruger byens rum og faciliteter som mødested.

Attraktive byrum og forbindelser

Udviklingstendenserne peger på, at det er den samlede oplevelse af midtbyen og synergien mellem de mange forskellige funktioner, der er særlig vigtig for, at brugeren oplever den som attraktiv. Udviklingen af byen kunne derfor handle om at sikre et stort udbud af unikke oplevelser og destinationer "at tage hen til", særlige butikstyper, kulturelle tilbud, trafikknudepunkter, rekreative områder og samtidig understøtte et godt bevægelsesflow mellem dem. Det betyder, at midtbyens forbindelser, i form af gader og byrum, skal være både oplevelsesrige og trygge og samtidig være gode rammer for både ophold og trafik. Men det kan også være nødvendigt at prioritere og afveje fra sted til sted, hvor der skal være mest plads til ophold, og hvor der skal være mest plads til afvikling af trafik.

Midtbyen rummer i det fysiske miljø mange herlighedsværdier, der bidrager til at gøre oplevelsen rundt i byen interessant: det kan være lige fra middelalderbyens tætte bystruktur til havnens storskala og skyline, fra de små smalle gyder til de store brede boulevarder og fra små oaser til det åbne Limfjordslandskab.

Byens rum er rammen for oplevelser og rekreation for en bred målgruppe, og både i hverdagslivet og i forbindelse med events. Aktiviteterne kan foregå over hele året og døgnet, så det er vigtigt at tænke i fleksible rammer i indretningen af byrummene, for at imødekomme dette behov.

Kunne Nytorv indrettes på en anden måde, der gjorde stedet mere egnet til ophold, fodgængere og cyklister ? Illustration: SLA Lanskabsarkitekter

Illustration fra det projekt, der er under gennemførelse i Nørregade gågade med nye belægninger, beplantning mv. Illustration: COBE arkitekter

SPØRGSMÅL TIL DEBAT

Hvordan og hvor kan der skabes oplevelsesrige forbindelser mellem midtbyens mange forskellige funktioner ?

Hvordan skaber vi nye attraktive "steder at tage hen til" og hvilke ?

Hvordan kan midtbyens eksisterende herlighedsværdier (landskab, bygninger, kulturarv mv.) være med til at skabe gode oplevelser på vej rundt i byen ?

Hvordan skaber vi rammerne for byens rum, så de er fleksible både over døgnet og året ?

Giver spørgsmålene anledning til andre idéer og overvejelser ?

VIDSTE DU DET?

Detailhandelen kan få en styrket position i Aalborg
Prognoser for 2025 peger på, at detailhandelen, særligt udvalgsvarer, i fremtiden vil koncentrere sig i de større byer. (Kilde: E-handelens konsekvenser for butiksstrukturen ICP 2014)

Events giver øget handel
Under Tall Ships Races i 2015 var der dobbelt så mange mennesker i midtbyens handelsgader som normalt. (Kilde: Bedre Overblik, Aalborg Kommune 2016)

Antallet af krydstogtgæster er stærkt stigende
I 2015 besøgte 20.000 krydstogt-turister Aalborg. Det forventes at stige til 38.000 i 2018. (Kilde: www.aalborghavn.dk/cruise)

Mange studerende - de bruger byen
Der er ca. 41.000 uddannelsessøgende i Aalborg Kommune, hvilket er næsten 1/5 af hele befolkningen i kommunen

Besøgende på havnefronten
Der er årligt ca. 850.000 besøgende i Jomfru Ane Parken på havnefronten.

(Kilde: Brugerundersøgelse 2011, Aalborg Kommune og Aalborg Universitet)

Naturen ind i byen

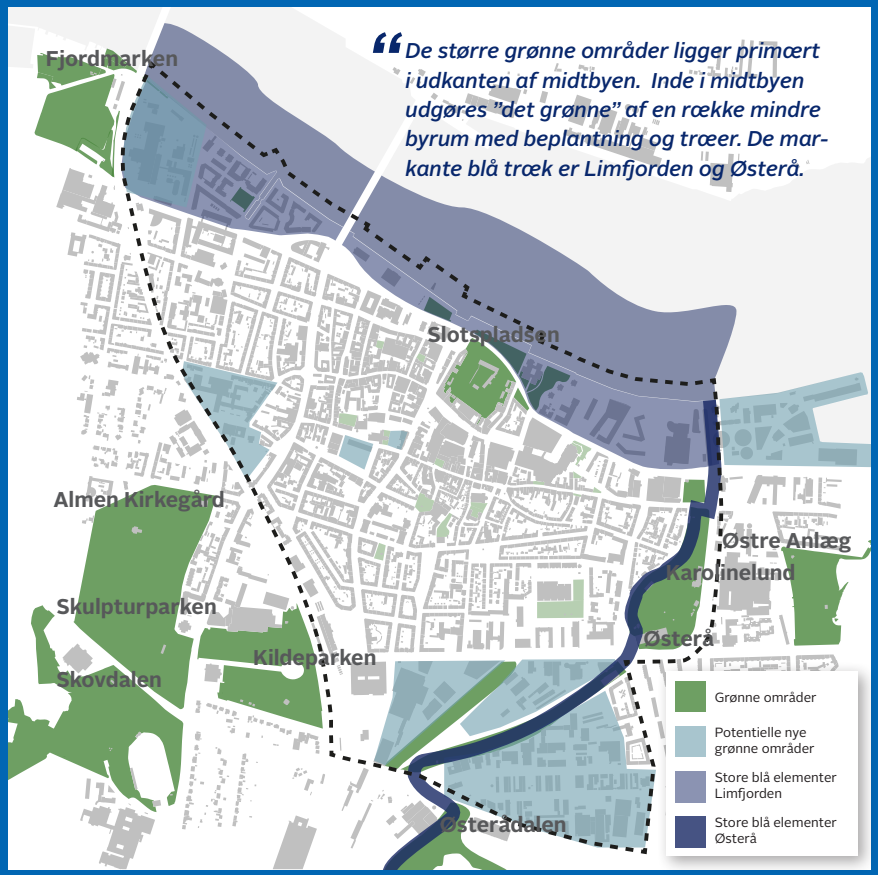

"De større grønne områder ligger primært i udkanten af midtbyen. Inde i midtbyen udgøres "det grønne" af en række mindre byrum med beplantning og træer. De markante blå træk er Limfjorden og Østerå.

Grøn-blå Struktur

Aalborgs overordnede "Grøn-Blå struktur" består af kiler af natur, der rækker ind i byen fra det åbne land . Flere steder når kilerne helt ind til midtbyen, hvor de opløses i det tætte urbane miljø. Ved at styrke og begrønne forbindelser mellem de grønne/blå rum i midtbyen understøttes også kilernes funktioner som rekreative arealer og spredningskorridor for natur.

Til glæde og gavn

Naturen i byen har værdi for brugere og erhverv via en lang række af positive effekter; bedre fysisk og mental sundhed, øget betalingsvillighed, øget forståelse af naturen, større oplevelsesmæssig variation, m.m. Naturen i byen skaber desuden identitet og en mulighed for særlige sociale mødesteder i grønne omgivelser. Den påvirker også det lokale klima positivt. Træer og buske skaber vandbalance og afbøder vind, støv og temperatursving, mens græsflader påvirker afstrømningsforholdene.

Bevaring og kontinuitet

At et grønt og blåt areal bevares i dets udbredelse og funktion har kulturel og oplevelsesmæssig betydning. Kontinuerlige tilstande i blå og grønne arealer har også stor biologisk værdi. Dette indbefatter både, at arealet forbliver grønt og blåt, men også at påvirkende faktorer som jordens kemi, klima og slid ikke svinger meget, at planterne har mulighed for at blive gamle, og ikke mindst, at forbindelsen til andre grønne områder ikke forsvinder. Derfor er det væsentligt så vidt muligt at bevare de grønne og blå arealer i midtbyen, og sikre at de har sammenhæng til omkringliggende arealer - for naturen egen skyld, såvel som for mennesker.

Hårde vilkår for naturen i byen

Planterne i byen har generelt strenge vækstvilkår, hvorfor et begrænset antal arter er egnede. De er præget af slid fra menneskelig aktivitet, skygge fra bygninger, samt kemi fra saltning, luftforurening og industri. Især gamle træer søges bevaret af kulturelle, æstetiske og biologiske årsager.

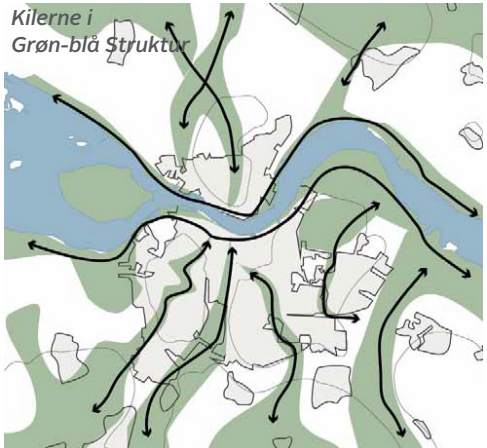

Kilerne i Grøn-blå Struktur

Træer i byens mellemrum, Bredegade Torv

Potentialer for begrønning

Der er mange forskellige funktioner på den snævre plads i midtbyen, som alle skal vægtes. Det betyder, at mulighederne for at skabe flere grønne parker, lommer og forløb kan være en udfordring.

Visse steder i midtbyens gader er der dog små lommer og indhak, samt facader uden døre og vinduer, som fremstår med belægning og mur alene. Der ligger et potentiale i at udnytte selv helt små mellemrum og flader til at få mere beplantning ind i midtbyen. Enten som begrønning langs fodgængerruter og indfaldsveje, eller som grønne facader og tage. Det nye grønne og blå element er således ikke nødvendigvis stort nok til at skabe en ny opholdsplads. Men tilsammen kan de skabe en grøn og blå oplevelse og hjælpe naturens spredning på vejen fra A til B, samt skabe en klimatisk effekt .

Nødvendigheden af større projekter for klimatilpasning skaber også potentialer. Det er især i de større byudviklingsprojekter, der er mulighed for sådanne installationer. Især i midtbyen er det oplagt, at klimatilpasning så vidt muligt anvendes som løsninger, der også tilføjer rekreativ anvendelse og mere natur.

Åbning af Østerå kan blive en markant sammenhængende grøn og blå struktur i midtbyen. Illustration: Polyform arkitekter

SPØRGSMÅL TIL DEBAT

Hvilken type natur kan skabe værdi for midtbyens brugere - også på de helt små arealer ?

Hvor er der særligt behov for grønt i midtbyen - både det rent visuelle og det med rekreativ funktion ?

Hvordan kan vi arbejde med klimatilpasning i midtbyen, så det får en rekreativ funktion ?

Hvordan kan vi i fællesskab, private som offentlige aktører sikre, at bynaturen øges og vores træer bevares ?

Giver spørgsmålene anledning til andre idéer og overvejelser ?

VIDSTE DU DET?

Afstanden til grønne områder har betydning

Kvalitet og indhold har betydning for om et rekreativt areal bruges. Især afstanden har betydning. Når afstanden til et rekreativt område vokser, falder antallet og længden af besøg. Hverdagsbrug foregår oftest på arealer, der er indenfor 300 m fra ens bolig. Kilde: (Stigsdotter: Urban green spaces: Promoting health through city planning)

Træer kræver god plads for at blive gamle og sunde

På Aalborg Kommunes egne arealer er der cirka 35.000 træer, heraf ca. 12.000 vejtræer. Vejtræer især bliver typisk ikke over 30 år, og to slægter udgør 65% af træerne i Aalborg Midtby. Der arbejdes på at skabe større variation og bedre forhold. 'Det gode bed' er min. 2 m bredt, med 15 m² åben jordoverflade, eller rodvenligt, permeabelt bærelag. Bedet består af muld og råjord, er beskyttet mod saltsprøjt og fri for støbte fundamenter og ledninger.

Kilde: Aalborg Kommune

Aalborg Kommune har allerede strategier for de grøn-blå arealer

- *Strategi for biodiversitet*
- *Grøn-blå Struktur*
- *Natur, Park og Friluftspolitik*
- *Strategi for træer i Aalborg Kommune*
- *Strategi for leg og aktivitet*

Stærke identiteter

"Med den stærkt voksende udvikling er Aalborgs identitet også under forandring De enkelte kvarterer kan med deres forskellighed være med til samlet at styrke midtbyens attraktion.

Aalborg Midtby er vokset og dens identitet og udtryk ændres markant i takt med, at flere centrale erhvervs- og industriområder omdannes. Helt nye bykvarterer vokser frem, også på steder, der ikke før blev opfattet som en del af midtbyen. De ældre bykvarterer udvikler sig, men der kan også være kvarterer, der går lidt i stå og trænger til fornyelse.

Der kan derfor være behov for at få styrket de forskelligheder, som kvartererne tilsammen vil udgøre, som en attraktion for hele midtbyen.

For det enkelte kvarter kan det handle om at få fremhævet dets særlige kvaliteter, få skabt et større tilhørsforhold for beboerne og styrke det enkelte kvarter som en attraktion for den besøgende.

Kvarterernes identitet

Identitet kan spille en stor rolle i den måde, hvorpå byen og det enkelte kvarter opfattes og kan være med til at sætte fokus på de enkelte steders kvalitet. Der kan også eksistere forskellige og modsatrettede opfattelser af et kvarter, alt afhængig af, hvem der fortæller historien og hvem man fortæller den til.

Kvaliteterne kan både handle om de fysiske rammer, så som beliggenheden, bebyggelsen, arkitekturen, infratrukturen, grønne og rekreative områder mv. Men det kan også handle om de fællesskaber og stemninger, der er i et kvarter, og den måde det bliver anvendt på; et godt naboskab, venner og familie eller særlige funktioner, der knytter sig til et større fællesskab i kvarteret; kulturhuse, sportsfaciliteter, detailhandel, erhverv, uddannelsesinstitutioner, offentlige parker, byrum mv.

Til sidst kan det også handle om områdets historie og omdømme, der kan være opstået af et områdes konkrete historie, eller et image det har, ud fra den måde det bliver italesat af beboere eller borgere i byen. Det er tanken, at de forskellige oplevelser af det enkelte kvarter, med deres kvaliteteter og potentialer, skal indgå som en del af en senere planlægning af det enkelte kvarter.

Midtbyens kvarterer

Midtbyen er i dette oplæg inddelt i 8 kvarterer. De er valgt på baggrund af kvarterernes sammenhængskraft, karakter, anvendelse o.lign. I hvert af de 8 kvarterer er der enten en udvikling i gang eller på vej, der kan være med til at skabe en ny, positiv fortælling om områderne, eller det kan være et kvarter med nogle særlige kvaliteter, der skal værnes om. Det kan også være kvarterer, der bare trænger til et løft i form af renovering af byrum og/eller bygninger.

De enkelte kvarterer har i dette debatoplæg, fået en overskrift med nogle særlige kendetegn og kvaliteter, se kortet til venstre. Men der kan være andre og flere perspektiver og kvaliteter, der skal med i en videre planlægning. Til højre beskrives som eksempler, tre af de otte bykvarteres kvaliteter og potentialer, i tekst og billeder.

Danmarksgadekvarteret er et populært boligområde med en attraktiv beliggenhed tæt på banegård og gågademiljø. Danmarksgade har et stort udvalg af mindre butikker, der er med til at skabe en særlig kulturel mangfoldighed og puls i området. Frederikstorv er for nylig nedlagt som parkeringsplads og åbnet som et byrum. Grønttorvet er flyttet herned, og på forsøgsbasis gives der tilladelse til at Foodtrucks kan sælge mad på torvet. Der er potentiale for at skabe et nyt mødested i kvarteret.

Godsbanearealet er ved at tage form som et ungt uddannelsesmiljø, med nogle særlige rekreative kvaliteter i form af Jernbaneparken, som er et rekreativt strøg med boldbaner og legepladser, ligesom en stiforbindelse giver let adgang til Østerådalen. Planerne om en genåbning af Østerå i det gamle sporareal syd for kvarteret kan få stor betydning både for Godsbanearealet og Håndværkerkvarteret.

SPØRGSMÅL TIL DEBAT

Hvad er din opfattelse af det enkelte kvarter ? Er der særlige kendetegn, identitet ?

Hvilke kvaliteter skal bevares og hvilke potentialer er der for udvikling i det enkelte kvarter ?

Giver spørgsmålene anledning til andre idéer og overvejelser ?

Spritten er et eksempel på et større byområde i kvarteret ved Vestre Havnefront, der er under planlægning. Det har, i kraft af både sin attraktive beliggenhed ved havnefronten og ved Vestbyens Station og stærke kulturarv i form af en fredet bygningsmasse, et særligt potentiale som regionalt kulturcentrum. Der er blandt andet planer om, udover boliger, at opføre et nyt Aalborg Teater, samt kunsthal, industrimuseum og hotelvirksomhed

Bæredygtigt at komme rundt

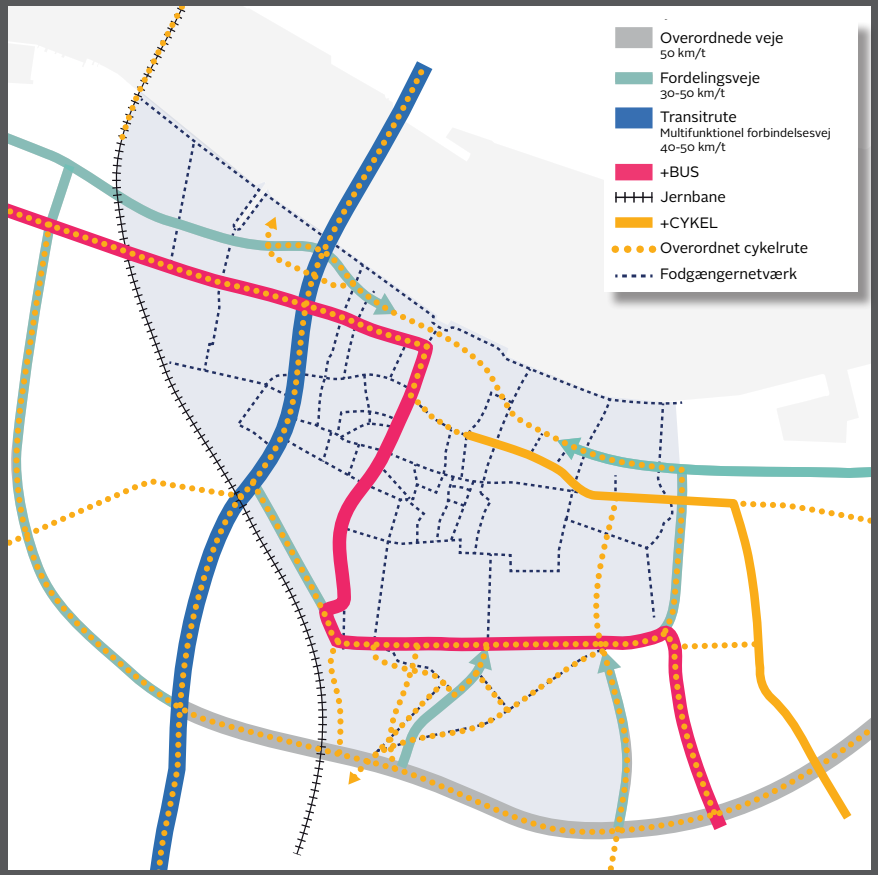

Aalborg Midtby er hovedstad i Norddanmark. Midtbyen skal derfor være tilgængelig for alle, uanset om man kommer i bil, med kollektiv trafik, cykel eller går.

I midtbyen er pladsen dog trang og det er et ønske at tilgodese bymiljøet. Derfor er det nødvendigt fortsat at prioritere de bæredygtige og mindre pladskrævende mobilitetsformer gang, cykel og kollektiv trafik og er beskrevet som mål i Fysisk Vision 2025. De korte afstande til daglige funktioner giver samtidig gode muligheder for at anvende disse mobilitetsformer. Bilen skal derfor ikke spille en dominerende rolle internt i midtbyen.

Biltrafik og parkering

For stadig at gøre det let og overskueligt for beboere og besøgende i bil at nå midtbyens ankomststeder, er parkeringsstrukturen indrettet med få, men store parkeringsanlæg, med let adgang fra midtbyens randgader. Samtidig bliver mindre og mere centralt beliggende parkeringspladser omdannet til nye byrum, hvilket reducerer den parkeringssøgende biltrafik. Eksempler på det er Frederikstorv og byhaven øst for Budolfi Kirke.

Kollektiv trafik

Knudepunktet for det kollektive trafiksystem er midtbyen. I bybussystemet er betjeningsprincippet et stjerneformet system, som via det centrale knudepunkt ved John F. Kennedy Plads betjener byen i alle retninger. Den kollektive trafikbetjening af midtbyen vil få et løft med den kommende +BUS; en ny højt prioriteret og kapacitetsstærk busrute fra travbanen til det nye universitetshospital i Aalborg Øst, der forløber gennem midtbyen via Kastetvej-Østerågade-Boulevarden-Kennedy Plads-Jyllandsgade. De gældende restriktioner på biltrafikken i Østerågade udvides til hele Boulevarden, hvilket også øger fremkommeligheden for bybusserne. Ambitionerne er generelt at forbedre bybussernes fremkommelighed, samt i højere grad at anvende bæredygtige drivmidler.

Prioritering af de bløde trafikanter med gode forbindelser og krydsningsmuligheder
Foto: Gottlieb Paludan arkitekter, Vester Voldgade København.

Cykler

Midtbyen er også knudepunkt for cykelpendlerruterne, og cykeltrafikken hertil er stigende. Cykelparkeringsudbuddet er dog ikke fulgt med væksten, og flere steder parkeres cykler derfor uhensigtsmæssigt og det kan opleves som utrygt at efterlade sin cykel. Derfor skal forholdene for cyklister forbedres ved, fx at etablere mere parkering, nye cykelruter, samt øget tilgængeligheden. I 2017 etableres som eksempel 400 ekstra cykelparkeringspladser i midtbyen. Ambitionen er at øge antallet med 2.000 pladser inden 2020.

Cykelruterne forbedres også, bl.a. med forbedring af forholdene på strækningen mellem Nytorv og det nye universitetshospital i Aalborg Øst. I midtbyen vil det omfatte området mellem Nytorv og Nordkraft. Herudover kan man øge tilgængeligheden for cyklister i midtbyen ved flere steder at tillade cykling mod ensretning, som det fx er planlagt at gøre i Rantzausgade.

Fodgængere

I midtbyen er alle i princippet fodgængere. Om end man kommer i bil, bus eller på cykel vil man på et eller andet tidspunkt blive fodgænger. Fodgængernetværket er flere steder fragmenteret med 'døde ender', og de fleste gangforbindelser er i øst-vestlig retning, mens kun få går nord-syd. Det skal derfor gøres mere trygt og oplevelsesrigt at færdes til fods, fx ved at udvide fodgængernetværket og skabe bedre sammenhæng. Det gøres eksempelvis i Algades forlængelse der, sammen med omdannelsen af Budolfi Plads, omdannes på de bløde trafikanters præmisser, hvor fodgængere er højt prioriteret.

Prioritering af cyklister med særlige cykelgader.

Den kollektive trafikbetjening af midtbyen vil få et løft med den kommende +BUS. Illustration fra Maria Hilferstrasse i Wien.

SPØRGSMÅL TIL DEBAT

Hvordan kan man gøre det mere attraktivt at bevæge sig rundt i midtbyen ?

Hvor er der et særligt behov for at styrke samspillet mellem de forskellige mobilitetsformer i midtbyen ?

Hvordan gør man det mere attraktivt at komme fra parkeringsanlæg i randen af byen til den centrale midtby ?

Hvilke tiltag kan gøre det mere attraktivt at benytte kollektiv trafik i midtbyen ?

Hvilke tiltag kan gøre det mere attraktivt at gå i midtbyen ?

Hvilke tiltag kan gøre det mere attraktivt at cykle i midtbyen ?

- og hvor er der et særligt behov for forbedringer for den kollektive trafik, cykler og gående?

Giver spørgsmålene anledning til andre idéer og overvejelser ?

VIDSTE DU DET?

Lavt bilejerskab

71% af husstandene i Aalborg Midtby har ingen bil - til sammenligning har 40% i hele Aalborg Kommune ingen bil

Flere parkeringspladser

Siden 2009 er der blevet etableret ca. 900 flere betalingsparkeringspladser til biler, end der er blevet nedlagt. Der er i dag således 6.000 bilparkeringspladser i midtbyen, hvoraf ca. 4.540 er med betaling, 1.300 er tidsbegrænset og 140 er uden restriktioner. Til sammenligning er der ca. 4.000 cykelparkeringspladser i midtbyen.

Ture til midtbyen

51% af turene til midtbyen foretages med bil, 27% på cykel og 22% med kollektiv trafik. Til City Syd foretages 88 % af turene med bil, 9% på cykel og 3% med kollektiv trafik.

Øgning af ture i midtbyen

I dag kører der ca. 900 busser i alt på Boulevarden syd for Danmarksgade på en hverdag. Dette forventes at stige med ca. 30% over de kommende 12 år. Til sammenligning kørte der på et gennemsnitsdøgn i januar 2017 ca. 13.000 køretøjer på Nyhavnsgade ved Slotspladsen i begge retninger tilsammen.

Kilde: Aalborg Kommune

Deltag i debatten

Proces og aktiviteter

Debatperioden for midtbyen kommer til at indeholde nogle forskellige aktiviteter.

Der er løbende tilbud om gå- og cykelture med forskellige guider og temaer. Sidst i perioden afholdes et borgermøde. Herudover vil der være mulighed for at deltage i en fotokonkurrence på Instagram.

Der etableres et Infopunkt på Nytorv i hele debatperioden. Den kommer til at fungere som primær mødested for guidede ture og indeholder en udstilling i en midlertidig +BUSperron. Under Arkitekturfestivalen i Aalborg 27.-30. april og frem til den 21. maj er der ligeledes en udstilling på Utzon Center. Se det detaljerede program for debatperioden på næste side.

Alle indsendte idéer, forslag og bemærkninger vil blive taget med i en samlet fremlæggelse og behandling på By- og Landskabsudvalget i efteråret 2017. Opsamlingen vil blive taget med som input i arbejdet med at udvikle en visions- og udviklingsstrategi for midtbyen, der forventes afsluttet primo 2018. Med baggrund i den vedtagne visions - og udviklingsstrategi revideres kommuneplanen for midtbyen.

Procesdiagram

Vi vil gerne modtage dine idéer, forslag og bemærkninger - senest den 27. juni 2017 - helst pr. email til *plan.udvikling@aalborg.dk*,
alternativt pr. brev til :

By- og Landskabsforvaltningen
Aalborg Kommune
Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

Du kan finde mere information om debatten på hjemmesiden:
www.aalborg.dk/livicentrum

PROGRAM

27. april 2017

19.00-21.00 Kickstart 'Liv i centrum' - debat om Aalborg Midtby

Debatten om fremtidens midtby sættes i gang ved Arkitekturfestivalens åbnings-arrangement på Utzon Center.
Mødested: Utzon Center, Slotspladsen 2.
Alle er velkomne

29. april 2017

14.00-16.00 Guidet tur til fods i Aalborg Midtby

Kom og vær med, når Stadsarkitekt Peder Baltzer Nielsen tager dig med på en guidet tur i midtbyen.
Mødested: Utzon Center, Slotspladsen 2
Tilmelding nødvendig

14.00-16.00 Guidet tur på cykel i Aalborg Midtby

Kom og vær med, når Rådmand Hans Henrik Henriksen tager dig med på en guidet cykeltur i periferien af midtbyen.
Mødested: Utzon Center, Slotspladsen 2.
Tilmelding nødvendig og medbring selv cykel

16.00 Indvielse af Infopunkt Nytorv

Rådmand Hans Henrik Henriksen, By- og Landskabsforvaltingen og Rådmand Mads Duedahl, Sundhed- og Kulturforvaltningen indvier Infopunkt Nytorv.
Der bydes på forfriskninger.
Mødested: Infopunkt Nytorv (Foran Spar Nord Bank, Østerågade 12)
Alle er velkomne

4. maj 2017

16.00-17.30 Guidet gåtur i Aalborg Midtby – i går, i dag og imorgen

Kom og vær med, når arkivar Bente Jensen og byplanlægger Rie Malling, Aalborg Kommune, tager dig med på en guidet tur i midtbyen og fortæller om Aalborg Midtbys byudvikling.
Mødested Infopunkt Nytorv (Foran Spar Nord Bank, Østerågade 12)
Tilmelding nødvendig

10. maj 2017

16.00-17.30 Guidet gåtur i Aalborg Midtby – for os der bor i midtbyen

Kom og vær med når Midtbyens Samråd, Rådmand for By- og Landskabsforvaltningen, Hans Henrik Henriksen og Stadsarkitekt Peder Baltzer Nielsen, tager dig med på en guidet tur i midtbyen med en dialog om Aalborg Midtbys fremtidige udvikling.
Mødested: Infopunkt Nytorv (Foran Spar Nord Bank, Østerågade 12)
Tilmelding nødvendig

16. maj 2017

16.00-24.00 INSTACHALLENGE #MegetMereMidtby Hvad er en attraktiv midtby for dig?

Aalborg Kommune vil gerne se dit billede af en attraktiv bymidte, som en del af en ny vision for midtbyen. Vi mødes på Nytorv, hvor du får en introduktion til 5 udfordringer, som du skal dække med billeder og kommentarer på Instagram de næste 8 timer. Præmie til de bedste billeder.
Mødested: Infopunkt Nytorv (Foran Spar Nord Bank, Østerågade 12)
Tilmelding ikke nødvendig

18. maj 2017

16.00-17.30 Guidet gåtur fra Sygehus Nord til Kulturbroen

Kom og vær med, når Vestbyens Samråd og byplanlæggere fra Aalborg Kommune tager dig på en guidet tur i den vestlige del af midtbyen og fortæller om byudvikling.
Mødested: Foran indgangen til Sygehus Nord
Tilmelding nødvendig

1. juni 2017

16.00-17.30 Guidet tur på cykel i Aalborg Midtby

Kom og vær med, når byplanlæggere fra Aalborg Kommune tager dig med på en guidet cykeltur i periferien af midtbyen.
Mødested: Infopunkt Nytorv (Foran Spar Nord Bank, Østerågade 12)
Tilmelding nødvendig og medbring selv cykel

6. juni 2017

19.00-21.00 Borgermøde i Folkekirkens Hus

Alle borgere inviteres til et debatmøde om Aalborg Midtbys fremtid og vinderen af 'Instachallenge' fotokonkurrence afsløres.
Mødested: Store Sal, Folkekirkens Hus, Gammel Torv 4, Aalborg
Tilmelding ikke nødvendig

Tilmelding og yderligere information om de enkelte guidede ture, møder og fotokonkurrence kan du finde på: www.aalborg.dk/livicentrum

LIV I CENTRUM
Aalborg Midtby 2025

LIV I CENTRUM
Aalborg Midtby 2025

By- og Landskabsforvaltningen

Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

Tlf. 9931 2000
www.aalborgkommune.dk